

GEOFİZİKİ MƏLUMATLARA GÖRƏ CEYRANKEÇMƏZ DEPRESSİYASININ STRUKTUR-TEKTONİK XÜSUSİYYƏTLƏRİ VƏ NEFTQAZLILIQ PERSPEKTİVLİYİ

V.T.Fətullayev

SOCAR, “Neftqazəlmütədqiqatlayihə” institutu

Şamaxı-Qobustan neftli-qazlı rayonu eyniadlı çökəkliyin ərazisini əhatə edir. Bu çökəklik daxilində öz geoloji quruluşu, geoloji inkişaf tarixi və neftqazlılığı ilə bir-birindən kəskin fərqlənən 5 tektonik zona ayrılır. Ceyrankeçməz depressiyasına uyğun gələn bölgənin cənub-şərq zonası bu tektonik zonalardan biridir və geoloji quruluş xüsusiyyətlərinə görə Şamaxı-Qobustanın digər tektonik zonalarından fərqlənir. Belə ki, qalınlığı 4 km-dən çox olan Pliosen və Postpliosen çöküntüləri altda yatan Miosen çöküntülərinin üzərinə qeyri-uyğun yatırlar və müstəqil struktur mərtəbə əmələ gətirirlər. Depressiya daxilində aparılmış geofiziki (xüsusilə seysmik) tədqiqatların və dərin axtarış-kəşfiyyat quyularının nəticəsində məlum olmuşdur ki, ümumqafqaz istiqamətdə inkişaf etmiş Paleogen-Miosenin lokal qalxımları ilə meridional istiqamətli Pliosen strukturları arasında fasilələr və bucaq uyğunsuzluğu qeyd olunur.

Ceyrankeçməz depressiyasında MQ və həmçinin Paleogen-Miosen çöküntülərinin neftqazlılığını öyrənmək üçün dərin kəşfiyyat qazınması aparılmış, lakin onların nəticələri, strukturların amplitudlarının tam dəqiq müəyyən olunmamasından, qənaətbəxş olmamışdır. Ona görə də Ceyrankeçməz depressiyası sahələrində Paleogen-Neogenə və habelə Mezozoya aparılacaq axtarış-kəşfiyyat qazınmasının düzgün istiqamətlərini keçmək üçün ilk növbədə onun tektonik xüsusiyyətlərini dəqiqləşdirmək vacibdir.

Ümumiyyətlə, Ceyrankeçməz depressiyasında Paleogen-Neogen və habelə Mezozoy çöküntülərinə aparılacaq axtarış-kəşfiyyat işlərinin səmərəliyini artırmaq üçün bu çöküntülər üzrə inkişaf etmiş strukturların geoloji quruluşu seysmik kəşfiyyatın müasir üsulları ilə dəqiqləşdirilməli və qazılacaq dərin axtarışquyuları dəqiq seysmik profillər əsasında qazılmalıdır.

STRUCTURALLY-TECTONIC FEATURES AND OUTLOOKS OF THE OIL-AND-GAS-BEARING CAPACITY OF DZHEJLANKECHMEZSKY DEPRESSION UNDER THE GEOPHYSICAL DATA

V.T.Fatullayev

Azerbaijan, SOCAR, "Oilgasscientificresearchproject" Institute

The Shemahino-Gobustansky oil-and-gas bearing area occupies territory of the bending flexure with the same name. Within this bending flexure are dedicated 5 tectonic zones different from each other by the geological features, history of geologic progressing and nature of an oil-and-gas-bearing capacity. The Southeast zone of this bending flexure corresponding to Dzhejrankechmezsky depression, is one of these tectonic zones and on the геолгическому to a constitution and features of the peephole upheavals differs from other tectonic zones of the Shemahino-Gobustansky bending flexure. So, depositions of a Pliocene and a Postpliocene with power more than 4 km are not consent lie down on spreading миоценовые depositions and form independent structural level.

As a result of held geophysical (specially seismic) studies and boring of penetrating wildcats it became known that between peephole patterns paleogena-miotsena общекавказского directions and patterns of a Pliocene of a meridional direction are marked truncations and unconformability of dips. However the insufficient bulk, held a geophysical exploration and the deep drilling executed within depression it could be mirrored in performance of their results.

In communal, for increase of performance of an exploration on paleogene-neogenovye and Mesozoic depositions first of all, it is necessary to update geological features of the patterns developed within depression, современными exploration seismic methods then it is necessary on the basis of seismic produced to start boring of exploratory tests.

СТРУКТУРНО-ТЕКТОНИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ НЕФТЕГАЗОНОСНОСТИ ДЖЕЙРАНКЕЧМЕЗСКОЙ ДЕПРЕССИИ ПО ГЕОФИЗИЧЕСКИМ ДАННЫМ

Ф.Т.Фатуллаев

SOCAR, НИПИ «Нефтегаз»

Шемахино-Гобустанский нефтегазоносный район занимает территорию одноименного прогиба. В пределах этого прогиба выделяются 5 тектонических зон, отличающихся друг от друга своими геологическими строениями, историей геологического развития и характером нефтегазоносности. Юго-восточная зона этого прогиба, соответствующая Джейранкечмезской депрессии, является одной из этих тектонических зон и по своему геологическому строению и особенностям своих локальных поднятий отличается от других тектонических зон Шемахино-Гобустанского прогиба. Так, отложения плиоцена и постплиоцена с мощностью более 4 км несогласно залегают на подстилающие миоценовые отложения и образуют самостоятельный структурный этаж.

В результате проведенных геофизических (особенно сейсмических) исследований и бурения глубоких поисково-разведочных скважин стало известно, что между локальными структурами палеогена-миоцена общекавказского направления и структурами плиоцена меридионального направления отмечаются перерывы и угловые несогласия. Однако недостаточный объем, проведенный геофизической разведки и глубокого бурения, выполненных в пределах депрессии не могло бы не отразиться на эффективности их результатов.

В общем, для повышения эффективности поисково-разведочных работ на палеоген-неогеновые и мезозойские отложения в первую очередь, надо уточнить геологические строения структур, развитых в пределах депрессии, современными методами сейсморазведки, после чего следует на основе сейсмических данных приступить к бурению поисковых скважин.